

[Damsgaard.]

nå ja, så for os gerne; men vi har taget vor stilling til de foreliggende lovforslag, som vi ikke vil medvirke til at gennemføre. Det er ganske vist kun en lillefinger, ministeren dermed har rakt socialdemokratiet, men det tager hele hånden.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg forstår, at det ærede medlem nu var ved at komme ned på jorden igen, og det tror jeg er fornuftigt. Jeg tror ikke, der er noget som helst vundet ved at lægge denne diskussion op i et sådant plan som det, den er lagt op i.

Det drejer sig jo ikke om noget nyt princip. Jeg ved ikke, hvor længe det ærede medlem skal være om at opfatte, hvad jeg har sagt i så henseende. Der er, efter at dette er vedtaget, flere private seminarier, end der har været nogen sinde før, også flere, end der var på det tidspunkt, da det ærede medlems parti havde regeringsansvaret, og flere, end der var på det tidspunkt, da det ærede medlems parti stemte for nye statsseminarier. Der har ikke på noget tidspunkt forholdsmæssigt været så mange private seminarier som nu. Hvad er så meningen med at lægge en diskussion op i det plan, hvori det ærede medlem lægger den op? Vi har ikke mere den tilstand i landet, at nogle enkelte særprægede personligheder går ud og opretter et seminarium. Det er der ganske simpelt ingen der har penge til. De seminarier, der oprettes, er enten statsseminarier eller kommunale seminarier. Det er kommunerne, der står bag de nye private seminarier, der oprettes. Det er derfor ganske misvisende at stille det op i modsætning til hinanden og give det udseende af, at undervisningen på statsseminarier er mindre særpræget, og at der er mindre albuerum og råderum for den særprægede lærer. Det er fuldkommen forkert. Spørgsmålet er ikke, om undervisningen på seminarierne i højere grad skal være under kontrol. Det er for privatseminariernes vedkommende i mange tilfælde kommunerne inden for området, der er bestemmede for, hvem der skal være forstander eller lærere, medens det på nogle seminarier er staten, som har samme mulighed for at bestemme. Det er ikke for seminariernes vedkommende — som når det gælder

andre skoler — sådan, at man kan sige til de unge, der vil have uddannelse, at de kan søge enten et statsseminarium eller et privatseminarium. Det valg har de ikke. Det store tal, der gerne vil gå på et statsseminarium, har vi ingen mulighed for at anvise plads til. Det er forskellen mellem privatseminarier og f. eks. private skoler inden for børneskolen. Det er derfor en ganske misvisende fremstilling af det hele, det ærede medlem har givet.

Det ærede medlem har så megen omsorg for min stilling til de private skoler, men jeg behøver ikke denne omsorg; jeg har slet ikke brug for den. Jeg har forfægtet de private skolars sag i det høje ting, også i en periode, da det ærede medlem og hans parti var meget lunkne. Det har jeg gjort, og det vil jeg fremdeles gøre. Jeg mener, at de private skoler har og skal have en fremskudt plads i den danske skoleverden — men et hysteri som det, det ærede medlem møder med her, tjener ikke noget formål, og hans venlige bemærkninger om, at han nødigt vil have, at jeg skal komme ud i disse vanskeligheder, dem kan jeg undvære.

(Kort bemærkning).

Damsgaard: Jeg er egentlig alvorligt bekymret over, at jeg har ophidset den gamle friskolemand, den højtærede undervisningsminister, som jeg har. Det er nemlig rigtigt, at det er et principskred, der er ved at foregå her. Jeg står nemlig på jorden, hvor den højtærede minister sagde jeg var ved at komme ned, og det har jeg gjort hele tiden. Jeg står på den frie skoles grund, og det er den, den højtærede minister er ved at forlade ved at gå ind på denne nye linje. Husk på, at den højtærede minister for 3/4 år siden godkendte 3 private seminarier. Hvorfor kommer ministeren så nu, fordi 2 tilfældige seminarier ønsker det, og foreslår, at disse to skal være statsseminarier?

Der er en anden ting, som ministeren slet ikke går ind på. Jeg havde troet, at ministeren ville have prøvet på rent sagligt at imødegå den motivering, jeg gav for at gå imod lovforslaget. Det har ministeren ikke prøvet på, og jeg tror heller ikke, det er muligt. Jeg sagde, at det ville koste staten 400 000 kr. årlig for hvert seminarium, der går over fra at være privatseminarium